

Phần Bảy. SINH THÁI HỌC
Chương I : CÁ THỂ VÀ QUẦN THỂ SINH VẬT
Bài 35: MÔI TRƯỜNG SỐNG VÀ CÁC NHÂN TỐ SINH THÁI

I. MÔI TRƯỜNG SỐNG VÀ CÁC NHÂN TỐ SINH THÁI:

1. Môi trường sống là gì? .....
2. Kể tên các loại môi trường sống chủ yếu của sinh vật? .....
3. Nhân tố sinh thái là gì? .....
4. Nhân tố sinh thái được chia mấy nhóm? Là những nhóm nào? Gồm 2 nhóm:.....
5. Con người thuộc nhóm nhân tố sinh thái nào? Và có tác động như thế nào đối với môi trường sống? .....

I. GIỚI HẠN SINH THÁI VÀ Ồ SINH THÁI:

6. Thế nào là giới hạn sinh thái? .....
7. Cá rô phi VN có giới hạn sinh thái về nhiệt độ là: .....
8. Khoảng thuận lợi là gì? .....
9. Khoảng thuận lợi của cá rô phi VN là: .....
10. Khoảng chống chịu (khoảng ức chế sinh lý) là gì? .....
11. Cá rô phi VN có khoảng ức chế là: .....
12. Điểm gây chết là gì? .....
13. Cá rô phi VN có điểm gây chết về nhiệt độ là: .....
14. Ồ sinh thái của 1 loài là gì? .....

.....
15. Ổ sinh thái có phải là nơi ở? .....

.....
16. Ví dụ về ổ sinh thái:.....

.....
.....*.....

Bài 36: QUẦN THỂ SINH VẬT VÀ MỐI QUAN HỆ GIỮA CÁC CÁ THỂ TRONG QUẦN THỂ

I. QUẦN THỂ SINH VẬT VÀ QUÁ TRÌNH HÌNH THÀNH QUẦN THỂ

1. Quần thể là gì? .....

.....
2. Các giai đoạn chủ yếu của quá trình hình thành quần thể:.....

II. QUAN HỆ GIỮA CÁC CÁ THỂ TRONG QUẦN THỂ:

3. Các cá thể trong quần thể luôn gắn bó với nhau thông qua các mối quan hệ nào? ..

.....
4. Ý nghĩa của quan hệ hỗ trợ giữa các cá thể trong quần thể:.....

.....
5. Ví dụ về quan hệ hỗ trợ:.....

.....
6. Quan hệ cạnh tranh xảy ra khi nào? .....

.....
7. Ý nghĩa của quan hệ cạnh tranh? .....

8. Có những hình thức cạnh tranh nào phổ biến trong quần thể? .....

.....

9. Nguyên nhân của hiện tượng tỉa thưa ở thực vật? .....

.....

.....

.....

.....

10. Nguyên nhân và hiệu quả của hiện tượng phát tán cá thể động vật ra khỏi đàn? .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bài 37-38: CÁC ĐẶC TRƯNG CƠ BẢN CỦA QUẦN THỂ SINH VẬT

Hãy nêu các đặc trưng cơ bản của quần thể sinh vật?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

I. TỈ LỆ GIỚI TÍNH

1. Tỉ lệ giới tính là gì? Và thường là bao nhiêu? .....

.....

2. Tỉ lệ giới tính của quần thể phụ thuộc vào những nhân tố nào?

.....

.....

.....

.....

.....

II. NHÓM TUỔI

3. Có mấy dạng tháp tuổi? Vẽ hình và cho biết ý nghĩa sinh thái của mỗi dạng tháp tuổi. ....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Quần thể được phân chia thành các nhóm tuổi khác nhau như thế nào.....

.....

.....

.....

5. Nhóm tuổi của quần thể có thay đổi không? Và phụ thuộc vào những nhân tố nào?.....

.....

III. SỰ PHÂN BỐ CÁ THỂ CỦA QUẦN THỂ

6. Hãy nêu các kiểu phân bố của quần thể trong không gian, đặc điểm và ý nghĩa sinh thái của từng kiểu phân bố đó.

Kiểu phân bố	Đặc điểm	Ý nghĩa sinh thái	Ví dụ

IV. MẬT ĐỘ CÁ THỂ CỦA QUẦN THỂ

7. Mật độ cá thể của quần thể là gì? .....

.....

8. Mật độ cá thể ảnh hưởng tới các đặc điểm sinh thái khác của quần thể như thế nào? .....

.....

.....

V. KÍCH THƯỚC CỦA QUẦN THỂ SINH VẬT

9. Kích thước của quần thể là gì? .....

.....

10. Kích thước của QT có thay đổi không? Những nhân tố ảnh hưởng đến KT của QT? .....

.....

.....

.....

.....

VI. TĂNG TRƯỞNG CỦA QUẦN THỂ SINH VẬT

11. Tăng trưởng theo tiềm năng sinh học của QT khác với tăng trưởng thực tế như thế nào?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bài 39: BIẾN ĐỘNG SỐ LƯỢNG CÁ THỂ CỦA QUẦN THỂ SINH VẬT

1. *Biến động số lượng cá thể của quần thể là gì?* .....

2. *Biến động theo chu kì khác với biến động không theo chu kì như thế nào?* .....

.....

.....

.....

3. *Nguyên nhân của những biến động số lượng cá thể của quần thể?*

.....

.....

4. *Có mấy nhóm NTST gây nên biến động số lượng cá thể của QT?* Có 2 nhóm:

.....

.....

.....

.....
.....
5. Trong số những NTST vô sinh, nhân tố nào ảnh hưởng thường xuyên và rõ rệt nhất?
.....

6. Cơ chế điều chỉnh số lượng cá thể của QT như thế nào?.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

7. Quần thể đạt trạng thái cân bằng khi nào? .....
.....

Chương II: QUẦN XÃ SINH VẬT

Bài 40: QUẦN XÃ SINH VẬT VÀ MỘT SỐ ĐẶC TRƯNG CƠ BẢN CỦA QUẦN XÃ

I. KHÁI NIỆM QUẦN XÃ:

1. Quần xã là gì?.....
.....

2. Tại sao quần xã có cấu trúc tương đối ổn định? .....
.....

3. Hãy nêu sự khác nhau giữa quần thể và quần xã?

Quần thể

Quần xã

.....
.....

.....
.....

II. MỘT SỐ ĐẶC TRƯNG CƠ BẢN CỦA QUẦN XÃ

4. Thành phần loài trong quần xã được thể hiện qua các nhân tố nào?
.....
.....
.....
.....

5. **Mức độ đa dạng của quần xã được thể hiện qua yếu tố nào? Và biểu thị cho điều gì?**

.....
.....

6. **Một quần xã ổn định phải đạt điều kiện gì?.....**

.....

7. **Loài ưu thế (loài chủ chốt) là gì? Ví dụ.....**

.....
.....
.....

8. **Loài đặc trưng là gì? Ví dụ.....**

.....
.....
.....

9. **Xu hướng phân bố cá thể trong tự nhiên.....**

.....
.....

10. **Nêu những đặc trưng về phân bố cá thể trong không gian của quần xã sinh vật? ...**

.....

III. QUAN HỆ GIỮA CÁC LOÀI TRONG QUẦN XÃ SINH VẬT

11. **Các loài trong quần xã gắn bó với nhau qua những mối quan hệ nào? .....**

.....
.....
.....

12. **Quan hệ cộng sinh là gì? Vd? .....**

.....
.....

13. **Quan hệ hợp tác là gì? Vd? .....**

.....
.....

14. **Quan hệ hội sinh là gì? Vd? .....**

.....
.....

.....
.....
.....
6. **Nêu ý nghĩa việc nghiên cứu diễn thế sinh thái trong thực tiễn?** .....

Chương III: HỆ SINH THÁI, SINH QUYỀN, VÀ BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG

Bài 42: HỆ SINH THÁI

1. **Thế nào là hệ sinh thái?** .....

2. **Tại sao nói hệ sinh thái là 1 hệ thống sinh học hoàn chỉnh và tương đối ổn định?**... ..

3. **Tại sao nói hệ sinh thái biểu hiện chức năng của 1 tổ chức sống?**

4. **Một hệ sinh thái gồm các thành phần cấu trúc nào? Gồm 2 thành phần:**

5. **Tùy theo hình thức dinh dưỡng của từng loài trong hệ sinh thái mà các loài sinh vật thuộc thành phần hữu sinh được phân chia như thế nào?**.....

6. **Hãy kể tên các kiểu hệ sinh thái?**.....

7. **HST tự nhiên và HST nhân tạo có những điểm gì giống và khác nhau?**.....

Bài 43: TRAO ĐỔI VẬT CHẤT TRONG HỆ SINH THÁI

1. Thế nào là chuỗi thức ăn? Cho vd? .....

.....
.....

2. Chuỗi thức ăn được phân loại như thế nào? Cho vd? Có 2 loại chuỗi thức ăn:

.....
.....
.....

3. Thế nào là lưới thức ăn? Ví dụ? .....

.....
.....
.....

4. Bậc dinh dưỡng là gì? .....

.....

5. Một quần xã sinh vật có thể gồm những bậc dinh dưỡng nào?

.....
.....
.....
.....

6. Phân biệt 3 loại tháp sinh thái?

.....
.....
.....

7. Ý nghĩa của tháp sinh thái?

.....

8. Tháp sinh thái nào là hoàn thiện nhất? .....

Bài 44: CHU TRÌNH SINH ĐỊA HÓA VÀ SINH QUYỀN

1. Chu trình sinh địa hóa là gì?

.....

2. Một chu trình sinh địa hóa gồm các thành phần nào?

.....

3. Hãy cho biết 1 số chu trình sinh địa hóa chủ yếu của Trái đất.

.....

4. Vai trò của chu trình sinh địa hóa. ....

.....

5. Cacbon đi vào chu trình dưới dạng nào? Thông qua quá trình nào?.....

.....

6. Cacbon được thải ra bầu khí quyển và MT đất dưới dạng nào? Thông qua quá trình nào?

.....

7. Sơ đồ tóm tắt chu trình Cacbon:

8. Sơ đồ tóm tắt chu trình Nitơ:

9. Sơ đồ tóm tắt chu trình nước:

10. Thế nào là sinh quyển?

.....

.....

11. Sinh quyển dày bao nhiêu km?

.....

.....

.....

12. Biôm (khu sinh học) là gì?

.....

.....

13. Các biôm (khu sinh học) chủ yếu.

.....

.....

14. Khu sinh học biển được phân chia như thế nào theo chiều thẳng đứng và theo chiều ngang?

.....

.....

I. DÒNG NĂNG LƯỢNG TRONG HỆ SINH THÁI

1. Ánh sáng mặt trời phân bố như thế nào trên bề mặt trái đất?

.....
.....

2. Vai trò của ánh sáng mặt trời đối với hệ sinh thái?

.....

3. Nguyên nhân chính gây ra sự thất thoát năng lượng trong hệ sinh thái?

.....
.....

4. Nêu 1 cách tóm tắt con đường truyền năng lượng trong hệ sinh thái?

.....
.....

* SV nào đóng vai trò quan trọng trong việc truyền NL từ MT vô sinh → QXSV?

.....

* SV nào đóng vai trò quan trọng trong việc truyền NL từ QXSV → ra MT vô sinh?

.....

II. HIỆU SUẤT SINH THÁI

5. Hiệu suất sinh thái là gì?

.....

6. Vì sao chuỗi thức ăn trong hệ sinh thái không thể kéo dài (quá 6 mắt xích)?

.....
.....

7. Năng lượng tích lũy sản sinh ra chất sống ở mỗi bậc dinh dưỡng có nguồn gốc từ đâu? Có tỉ lệ như thế nào?

.....
.....
.....
.....
.....